

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Käre Jesus, du som lämnade din himmel för att födas till vår onda värld, där du möttes av så många faror och lidanden, kom och lär oss vad du har för planer med vårt liv och hur du vill att vi ska bli bevarade till den dag när du kallar oss till ditt rike. Amen.

Evangelietext Luk 2:33–40:

33 Hans far och mor förundrade sig över det som sades om honom. 34 Och Simeon välsignade dem och sade till hans mor Maria: "Se, han är satt till fall och upprättelse för många i Israel och till ett tecken som väcker motstånd. 35 Också genom din själ ska det gå ett svärd. Så ska många hjärtans tankar uppenbaras."

36 Där fanns också en profetissa, Hanna, Fanuels dotter av Ashers stam. Hon hade kommit upp i hög ålder. I sju år hade hon fått leva med sin man efter sin tid som jungfru, 37 och hon var nu änka, åttiofyra år gammal. Hon lämnade aldrig templet utan tjänade Gud med fastor och böner natt och dag. 38 Just i den stunden kom hon fram och prisade Gud och talade om honom för alla dem som väntade på Jerusalems frälsning.

39 När de hade fullgjort allt som var bestämt i Herrens lag, återvände de till Galileen och sin hemstad Nasaret. 40 Och pojken växte och blev starkare och fylldes av vishet, och Guds välbehag vilade över honom.

Lite kronologi

Är det inte konstigt att vi nu plötsligt har hamnat 40 dagar efter jul? För fyra dagar sedan firade vi att Jesusbarnet föddes. I går var det Menlösa barns dag, då vi tänker på Herodes fruktansvärda barnamord. Efter det flydde familjen till Egypten, och vi vet inte hur länge de stannade där. Men vi vet att de inte kom tillbaka till Betlehem utan for till Nasaret där Jesus sedan växte upp. Och om en dryg vecka har vi trettondag jul, då vi brukar berätta om de vise männen som kom till Betlehem för att

hylla Jesusbarnet. Det måste alltså ha skett före barnamordet och flykten till Egypten.

Vi måste komma ihåg att våra helger inte är placerade kronologiskt, så att vi skulle genomleva olika händelser, och fira högtiderna, i samma tidsföljd som de hände. På annandag jul, när vi hyllar minnet av den första martyren Stefanus, är vi ju redan ett par år efter Jesu död, uppståndelse och himmelsfärd. För att förstå sammanhanget är det kanske bäst att vi försöker sätta händelserna i ordningsföljd.

När Jesus föddes bodde Maria och Josef i Betlehem. En ängel berättade för Josef att hans trolovade Maria skulle föda en son genom den helige Ande. Ängeln sa att han ska ta Maria till sig som sin hustru. Det gjorde han, så Maria och Josef var vid det tillfället lagliga föräldrar till Jesus. Att Maria ändå kallas trolovad beror på den tidens juridiska begrepp. Trolovad var lika bindande som äktenskap, och de var alltså man och hustru, bara med den skillnaden att de inte hade kommit tillsammans som äkta makar. För Matteus berättar (Matt 1:25): "Men han rörde henne inte förrän hon hade fött en son."

När Jesus var åtta dagar gammal blev han omskuren, så som Abraham hade lovat göra med alla pojkar, och som Mose lag föreskrev. Vi vet inte var de bodde då, kanske hade de fått en mera permanent bostad i Betlehem.

När Jesus var 40 dagar gammal skulle han bäras fram i templet i Jerusalem och då skulle föräldrarna offra till Gud för att, som det hette, lösköpa honom som sin son, för den förstfödde tillhörde Gud. Det var vid det tillfället som Simeon och Hanna framför sina profetior om barnet.

Sedan går en tid, när de fortfarande bor i Betlehem, och då kommer de vise männen från östern på besök med sina gåvor. Först efter det händer barnamordet, sedan familjen redan hade brutit upp och flytt till Egypten. Det heter att kung Herodes noga frågade ut de vise männen om tiden när de hade sett den klara stjärnan och utifrån det bestämde han att alla små pojkar under två år ska dödas. Det hade antagligen alltså gått mellan ett och två år efter Jesu födelse tills det här hände.

Det här får vara en inledning till predikan. Nu ska vi se på dagens text och göra det ur två synvinklar: (1) Gud uppenbarar sin frälsningsplan, (2) Guds barns trygghet. Temat för vår predikan är: *Fall och upprättelse*.

De här orden är rubriken för Hans Ahlskogs inledande betraktelse i BoB nr 4. Läs den gärna på nytt när ni kommer hem! Vi ska se på orden ur ett lite annat perspektiv i dag.

Gud uppenbarar sin frälsningsplan

I vår text hör vi två profetiska röster, Simeon och Hanna. Profetissan Hanna talar om Jerusalems frälsning. Redan före vår text finns Simeons profetia som föräldrarna förundrar sig över:

Herre, nu låter du din tjänare sluta sina dagar i frid, så som du har lovat. Ty mina ögon har sett din frälsning, som du har berett att skådas av alla folk, ett ljus som skall uppenbaras för hedningarna och en härlighet för ditt folk Israel.

Vi brukar ofta tänka att Johannes Döparen var den som Gud först sände som profet efter den över 400 år långa profetiska torkan efter Malaki. Men det var inte han som uppträdde först. Egentligen var det ju Sakarias som först fick ett profetiskt budskap om sin son och om Jesus. Och Maria fick ju också framföra ett budskap som profet, när hon fick budskapet om hur Gud handlar med sitt folk och med henne.

Nu möter vi här två gamla människor, sådana som knappt någon hade räknat vara något. De har sänts av Gud att träda fram just nu. De är fyllda av Guds Ande, och de får nu vittna om Frälsaren.

Vi ska se närmare på den profetia som Simeon förmedlar till Maria.

Ordet *fall* för våra tankar till ett fall som skedde i tidernas början, i Edens lustgård. Då föll Adam och Eva i synd och det blev olyckligt för hela skapelsen. Men redan då tänkte Gud på upprättelsen. När han straffade ormen, som låg bakom allt och lyckades förvända synen på Eva, som åter förledde sin man Adam, då lovade Gud att kvinnans säd skulle krossa ormens huvud. Och kvinnans säd var Jesus.

Genom historien har Gud tvingats se hur hans utvalda folk Israel avvek från hans Ord och syndade. Och han måste straffa dem. Men likväl stod hans löfte kvar. Profeterna fick Herrens löfte, att det ska komma en dag när Han ska föra sitt folk tillbaka, för att så göra det tydligt hur han ska upprätta sitt folk och ta dem till sina barn. Även om han måste straffa sitt folk hårt, precis som Mose förutsade att det skulle gå om de var ohörsamma och inte följde hans bud, så såg han till att Abrahams efterkommande alltid fanns kvar, och likaså att David skulle få en efterkommande som skulle ära hans rike.

Gud förde inte sitt folk till ständiga segrar. Det gammaltestamentliga Israel såg många gånger ut att gå under. Han leder inte heller sin kyrka till att vila på idel gröna och sköna ängar. På grund av synden kommer det i alla tider nöd och bedrövelse. Då Jesus talar om den sista tiden innan han ska komma tillbaka förutsäger han stora svårigheter, också för hans utvalda. Ett ställe som verkar vara helt i strid med änglarnas budskap om frid på jorden är de ord av Jesus som Lukas återger i 12:51–53:

51 Tror ni att jag har kommit för att skapa fred på jorden? Nej, säger jag er, inte fred utan splittring. 52 Från och med nu ska fem i samma familj vara splittrade: tre mot två och två mot tre, 53 far mot son och son mot far, mor mot dotter och dotter mot mor, svärmor mot sonhustru och sonhustru mot svärmor.

Det här beror på att djävulen är lika slug som när han uppträdde som ormen i paradiset. Han kan konsten att utså splittring, och han är allra mest aktiv där man samlas kring tron på Jesus. Vi ska inte vara förvånade att kristna familjer drabbas av hans angrepp. Han behöver ju inte ansätta dem som han redan har grepp om, världens barn och världsliga familjer. Men i den kristna församlingen och i kristna hem sätter han in sina hårdaste stötar.

Vi hör också om den här striden i Upp 12, därifrån dagens episteltext för tredje årgången är hämtad. Där står draken framför kvinnan som skulle föda, för att sluka hennes barn. Det betecknar den kristna kyrkan och vår Frälsare, som redan som barn blev utsatt för djävulens

attack genom kung Herodes. Sedan står det (v 12f):

Men ve dig, du jord och du hav, för djävulen har kommit ner till er i stor vrede, eftersom han vet att hans tid är kort. När draken såg att han var nerkastad på jorden, förföljde han kvinnan som hade fött Sonen.

Som kristna ska vi vara beredda på att djävulen attackerar oss, och vi ska inte låta oss skrämmas av honom. För vi vet att han inte har den yttersta makten, även om han har stor makt. Det finns en starkare. Och han har redan vunnit seger över Satan och hela hans här av ondskans andemakter. Det verkar som om han inte kommer åt att använda sin makt. Men Gud har sin tid, och han vakar över de sina. Låt oss därför skynda till det andra ämnet:

Guds barns trygghet

Mitt i allt det här finns Guds barns trygghet. Gud reder upp det som djävulen och hans anhängare bryter sönder. Han upprättar det som fallit. Han vakar över allt. Han råder, det är inte djävulen som har makten, fast han har stor makt. Gud tillåter en viss makt. Men han regerar över allt till sina barns bästa.

När du provas ska du inte förlita dig på din egen kraft. Då ska du tänka på Jesu löfte i förföljelsen (Matt 10:19):

Men när de utlämnar er, bekymra er då inte för hur ni ska tala eller vad ni ska säga. Det kommer att ges åt er i den stunden.

Inte ens inför hot om dödsstraff behöver vi tvivla på Guds omsorg och beskydd. De första kristna som kastades för lejonet tvivlade inte fast de blev lemlästade och dödade. Nu får vi vara tacksamma över att vi inte, åtminstone hittills, har råkat ut för sådant. Men vilken bedrövelse som än drabbar oss får vi lita på samma beskydd. För han har ju sagt att på oss är till och med huvudhåren räknade. Han säger (Joh 10:28):

Jag ger dem evigt liv. De ska aldrig någonsin gå förlorade, och ingen ska rycka dem ur min hand.

I berättelsen om Herodes barnamord har vi ett exempel på hur synden drabbar också oskyldiga barn. Där handlar det om en människas obegripliga ondskas, kung Herodes maktbegär och galenskap. Men tänk på hur tusentals oskyldiga barn dödas i dag, utan att någon skyddar dem! Jag tänker nu på aborterna. Också det är en följd av synden, oftast själviska motiv.

Har Gud ingen makt att beskydda de små ofödda barnen? Var finns deras trygghet?

I fråga om aborter förstår vi nog att vi inte ska skylla på Gud, så att han inte skulle kunna beskydda. Vi har nog bara oss själva att skylla. Och det är en fruktansvärd syndaskuld som drabbar vårt folk. Tänk om man hade haft samma lagstiftning på Jesu tid som i dag, skulle Jesusbarnet ha fått leva? Ett barn som blir till i en motsvarande situation på ett naturligt sätt skulle nog ha riskerat att mista livet redan innan det föddes. Såpass svårt var det för en ogift kvinna att börja vänta barn.

Men vi ska inte anklaga de andra, de som inte frågar efter Guds bud. Om vi läser Bibeln noggrant har vi nog fullt upp med att bekänna att vi har fallit. Vi saknar härligheten från Gud. Vi har fallit djupt. Sådana vi är av naturen är vi dömda till förtappelse, evig eld.

Men låt oss minnas vad Gud har gjort för att upprätta oss, som fallna. Vi får ta till oss ordet om att vi står som rättfärdiga inför Gud utan att ha förtjänat det, därför att Kristus har friköpt oss. Löftet till fäderna har gått i uppfyllelse: Frälsaren har kommit. Och han kom för att söka upp och frälsa det som var förlorat. Det här ska vi sätta upp mot djävulen när han ansätter oss. Där är vår seger.

Jesu mor Maria drabbades hårt för att hon tog emot uppdraget att bli mor till världens Frälsare. Det skulle gå ett svärd genom hennes själ. Det har Hans beskrivit i sin julbetraktelse. Men hon fick också vara med när segerbudskapet om hans uppståndelse gick ut över Jerusalem och sedan vidare. Hon blev upprättad. Och framför allt fick hon sin upprättelse genom att hon själv, som en syndare likt vi andra, fick gå till hans nådetron för att få förlåtelse och finna den rättfärdighet som räcker för henne och för oss alla när vi står inför

hennes son, som ska vara vår domare på den yttersta dagen.

Ordet säger oss: Var inte rädda! Det säger oss, att vi mitt i tidens mörker och bedrövelse, och mitt i vår egen kamp och strid, när vi ibland hotas av förtvivlan och inte ser någon utväg, då får vi se på Honom som aldrig gav upp, som gick lydigt hela vägen ända till korset för att vi skulle leva och få ett evigt hopp.

Josef, Maria och Jesusbarnet återvände till Naret, till det mörka Galileen där många vände honom ryggen. Det var där, i Sebulons och Naftalis föraktade land, som Jesajas profetia gick i uppfyllelse (Jes 9:2):

Det folk som vandrar i mörkret ska se ett stort ljus, över dem som bor i dödsskuggans land ska ljuset stråla fram.

Låt oss nu, i tiden efter jul när Jesus efter hand uppenbarar sin härlighet och sin upprättelse, följa honom och låta Hans Ord ge styrka och kraft för vandringen, och sedan följa honom till hans kors och hans uppståndelse.

O Jesus, du min salighet,
du nådens brunn av evighet,
min synd och brist du på dig tog
och för min skuld på korset dog.

Giv, att jag håller mig till dig
i tro och kärlek innerlig
och att jag följer dina spår,
var än min väg i världen går.

Så låt ditt kors i lust och nöd
förbli min hjälp, mitt värn och stöd,
min levnads enda fasta grund,
mitt trygga hopp i dödens stund.

Amen.